Ao. 1838. Vrijdag, den 21 September. No. 76.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
VOOR DE
STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* maken bekend, dat de, bij besluit van den Heer Staatsraad, Gouverneur der Provincie *Groningen*, van den 14 September 1838, no. 28, gearresteerde en executoir verklaarde 1ste en 2de suppletoire Kohieren voor de belasting op het Personeel, voor het dienstjaar 18$\frac{38}{39}$, aan den Ontvanger der Directe Belastingen in deze Gemeente ter invordering zijn overgegeven; alsmede dat de Reclames, wegens den aanslag in vorengemelde Kohieren, vóór of op den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag dezer aankondiging, zullen moeten worden ingediend aan Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, des verkiezende, door tusschenkomst van den Heer Controleur van de Divisie van Controle. Voorts, dat binnen dien zelfden termijn van drie maanden moeten worden ingediend zoodanige reclamatiën, welke ten onderwerp hebben het herstel van begane abuizen of misstellingen in de Schattingen of Tellingen, op hunne aanvrage gedaan, of ook het herstel van fouten in hunne eigene aangifte plaats hebbende; hoedanige reclamatiën evenens door tusschenkomst van den Heer Controleur kunnen worden ingediend, doch, naar het voorschrift van art. 34, § 3 der wet op het Personeel, behooren te zijn gerigt aan zijne Excellentie den Minister van Financien, en niet aan Heeren Gedeputeerde Staten; hetgene bij deze aan de belastingschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden.

GRONINGEN den 20 September 1838.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M HORA SICCAMA.

VERKOOPING.

De AGENT van het DOMEIN in de Provinciën *Groningen* en *Drenthe* is voornemens, des noods, onder nadere approbatie van den Heer ADMINISTRATEUR der DOMEINEN in het 2de Ressort te *Amsterdam*, ten overstaan van een LID uit het PLAATSELIJK BESTUUR der Stad *Meppel*, op Vrijdag, den 28 September 1838, des morgens te 10 uren, in het Logement *de Bontekoe*, te *Meppel*, publiek te verkoopen: 357 Mudden, 4 Schepels, 1 Kop en $2\frac{1}{32}$ Maatjes ROGGE, en 472 Ponden, 3 Oncen, 8 Looden en $6\frac{1}{2}$ Wigjes BOTERPACHTEN, aan het Domein verschuldigd, gedeeltelijk verschijnende in de maanden September en November 1838, gelegen in het Ressort van het Kantoor der Registratie te *Meppel*.

Gegadigden kunnen inzage van de Conditiën en der Lijst van de verschuldigde Pachten nemen, ten Burele van den Heer ADMINISTRATEUR der DOMEINEN bovengenoemd, ter SECRETARIJEN der Gemeentebesturen te *Meppel* en *Havelthe*, alsmede ten Kantore van den Ontvanger der Registratie te *Meppel*, en van *Den Agent voornd.:* CANTER-CREMERS.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 12 September.

Vele kwalijkgezinden willen nog altijd niet begrijpen, dat de tegenwoordige strijd tusschen de kerk en den staat zijn einde nadert, en pogen op eene hatelijke wijze de geloofwaardigste berigten te wederleggen, en waarachtige daadzaken door logenachtige geruchten uit den weg te ruimen Naar men verneemt, zullen thans eerst de nadere voorwaarden, waaronder eene algeheele schikking tusschen onzen Staat met Rome tot stand zal komen, naar Weenen verzonden zijn. Oostenrijk heeft, zegt men, alleen de bemiddeling op zich genomen, waartoe deze Mogendheid ook door den Paus dringend is aangezocht geworden.

— Het wrak van de stoomboot *Nicolai I*, kapitein *Stahl*, van Petersburg naar Lubeck, voor eenigen tijd bij Travemunde verbrand en gezonken, is thans boven water gehaald en naar Travemunde gesleept. Het aan boord geweest zijnde vaatje gouden specie was gesmolten, doch bereids daarvan een gedeelte, ter waarde van omstreeks 8000 mark, geborgen, terwijl men veel hoop had, ook het overige te zullen vinden.

Van den 13den. (*Part. Corresp.*) Alhier is het thans stil, daar de meeste aanzienlijke personaadjen naar Maagdenburg zijn vertrokken, waar thans zoo vele gasten zijn, dat het voor doorreizende vreemdelingen hoogst moeijelijk is, om onder dak te geraken, of middelen te vinden, om hunne reize te vervolgen. In die stad bevinden zich daarenboven 40,000 man troepen; juist zoo veel als de stad inwoners telt. Gelukkig echter is het, dat deze toestand niet lang zal aanhouden, daar men HH. MM. den Keizer en de Keizerin van Rusland, alsmede het geheele Hof in Potsdam verwacht, alwaar H. M. de Keizerin van Rusland eene druivenkuur, als nakuur der in Fürstenstein en Kreuth aangewende middelen tot herstel, zal gebruiken. Alleen eene Keizerin is het dit jaar mogelijk, zich van eene zoodanige kuur te bedienen, daar de wijnoogst zoo slecht is uitgevallen, dat de daartoe geschikte druiven buitengewoon duur zijn.

FRANKFORT den 14 September.

Z. M. de Koning van Pruissen is den 10 dezer te Maagdenburg aangekomen, en heeft den volgenden dag, met den Koning van Hanover, den Groothertog van Mecklenburg-Schwerin en andere voorname personen, die zich derwaarts begeven hebben, om getuigen van de groote wapenoefeningen te zijn, de avondgodsdienst van tienduizend man troepen bijgewoond, welke een indrukwekkend schouwspel opleverde, daar, gedurende het gebed, de diepste stilte onder deze zoo groote menigte heerschte

Ook de Keizer van Rusland is den 13den te Maagdenburg aangekomen, waar het getal der vorstelijke bezoekers zich toen overigens met de Pruissische prinsen *Frederik Willem*, *Willem*, *Karel*, *Albert*, *August*, *Adalbert* en *Waldemar*, prins en prinses *Frederik* der Nederlanden en prins *August* van Wurtemberg vermeerderd had.

Twee dagen na Keizer *Nikolaas* is ook de Grootvorst-troonopvolger te Weimar gearriveerd. De Monarch ging den prins, zoodra hij van zijne aannadering verwittigd was, te gemoet, omarmde hem met teederheid en geleidde hem naar het hotel, waar hij thans zijn verblijf houdt.

— De groote kantonsraden in Zwitserland houden zich thans, elk afzonderlijk, met het onderzoek naar den eisch tot verbanning van prins *Louis Bonaparte* bezig. Die van Aargau heeft zijne stem reeds uitgebragt, ten gevolge der beraadslagingen, in de zitting van den 7 dezer gehouden. De groote meerderheid der kommissie, tot welke de heeren *Zschokke* en *Keller* behooren, was van oordeel, dat men het gevoelen moest omhelzen, door de heeren *Monnard* en *Rigaud* in den Landdag geuit, terwijl de minderheid verlangde, dat den prins een formele afstand der regten van Fransch burger zoude worden afgevorderd, in welk geval zij insgelijks den eisch van de hand wilde wijzen. Na langdurige discussiën, is het voorstel der genoemde meerderheid, met honderd en vijf tegen vijfenvijftig stemmen, aangenomen, en gevolgelijk besloten, door de gedeputeerden van het kanton in de aanstaande zitting van den Landdag te doen verklaren, dat, naardien *Louis Napoleon Bonaparte* sedert 1832, buiten alle bedenking, Thurgausch burger is, Aargau zich krachtig verzet tegen de aanmatigingen van Frankrijk, als in hooge mate met het regt der volken en de bestaande traktaten strijdig, en met al zijne magt zal medewerken, om de bemoeijingen van vreemdelingen met de binnenlandsche zaken van het Bondgenootschap af te weren, tevens echter met de bijgevoegde verzekering, dat Zwitserland altijd de pligten zal weten te vervullen, door het regt der volken jegens de naburige Staten voorgeschreven.

In de nabijheid van Bazel, aan de Badensche grenzen, is den 8 dezer een Fransche korporaal aangehouden, die van Lyon kwam, en zich naar Arenenberg begeven wilde. Men verzekert dat verscheidene brieven voor *Louis Bonaparte* bij hem gevonden zijn. Hij is met gendarmes naar Altkirch gebragt.

— De heer *C. Schnell*, bekend als een der hoofden van de warme liberale partij in Bern, heeft openlijk, door middel der dagbladen, zijn gevoelen te kennen geven, dat aan den eisch der Fransche regering, betreffende het verdrijven van prins *Bonaparte*, voldaan behoort te worden, en dat men, daaraan voldoende, geenszins de eer van Zwitserland zal krenken. De heer *Schnell* merkt hierbij aan, dat het hem, na den aanslag van Straatsburg en de daarop gevolgde gebeurtenissen, genoegzaam gebleken is, dat prins *Bonaparte* niet voor een' Zwitser, maar voor een' Franschman te houden is.

Van den 16den. De geruchten wegens de uithuwelijking van de Wurtembergsche Prinsessen hernieuwen zich; behalve dat de heide oudste Konings dochters (geboren in 1816 en 1818) aan de Erfprins van *Oranje* en den Hertog van Brunswijk zouden bestemd wezen, wil men nu ook weten, dat de Prinses *Catharina* (oudste, in 1821 geboren, dochter der regerende Koningin) met den Grootvorst troonopvolger van Rusland zal worden verloofd.

— De staat van zaken in Zweden wordt steeds dreigender. Men zegt, dat het volk vertoornd is wegens het nieuwe verbond tusschen Zweden en Rusland. Een ordonnants-officier des Konings van Zweden is met den meesten spoed bij Keizer *Nikolaas* te Weimar aangekomen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 15 September.

De Fransche ambassadeur alhier, graaf *Sebastiani*, zal zich waarschijnlijk eerlang, met mevrouw zijne echtgenoote, van hier naar Parijs begeven; men twijfelt zeer, of de graaf wel als ambassadeur herwaarts zal keeren.

— *Leopold* van België en zijne Gemalin zouden zich heden naar Brussel terug begeven.

— Een allertreurigst voorval heeft onlangs in de gemeente van St. Deedman, nabij Watchel, plaats gehad. Eene pachtersvrouw, mrs. *Cape*, had zich met hare zes kinderen, waarvan het oudste elf jaren en het jongste achttien maanden oud was, benevens eene dienstbode, naar het strand begeven, om de kinderen in zee te baden. Op eene bank, van welke zij eene genoegzame diepte konden bereiken, waren zij hiermede bezig; er viel nog slechts één kind te helpen, toen zij ontdekten, dat de vloed, die op dien avond zeer sterk was, reeds zoodanig hoog was geklommen, dat zij het strand onmogelijk meer konden bereiken. Met moeite beklommen zij nu eene nabijgelegene rots en de kinderen tusschen zich plaatsende, poogden zij dezelve aldus voor den golfslag te beveiligen; maar in weerwil van alle zorgen, was aan de ongelukkige moeder het vreeselijke schouwspel bestemd, om drie van hare lievelingen, die van 9 en 5 jaren en het wichtje van 18 maanden, door de golven aan hare omklemming te zien ontscheuren. Met de drie haar nog overblijvende en hare dienstbode verbleef zij nu nog ruim twee uren in dezen ontzettenden toestand, eer zij hulp en redding zag opdagen. Haar man, zich over haar lang uitblijven ongerust beginnende te maken, maar onderstellende, dat zij zich bij het huiswaarts keeren aan eene naburige pachthoeve ophield, zond tegen tien uren in den avond eenen knecht derwaarts, om haar af te halen; dan deze terug keerende met het berigt, dat men daar noch de vrouw, noch de dienstbode of een der kinderen had gezien, ging hij zelf met eenen vriend nazoek doen. Op het strand gekomen, gelukte het hem, door het angstgeschrei van zijne vrouw geleid, de plaats, waar zij zich bevond, te ontdekken en haar met de drie nog over zijnde kinderen en de dienstbode te redden. Van de drie geredde kinderen was er evenwel ook reeds een door den golfslag aan de moeder ontscheurd en tegen den kant van eene andere rots geslingerd, waar het in diepen slaap was gevallen. Het verongelukte negenjarige meisje, *Jane* genoemd, had, van het eerste oogenblik van het gevaar af, tot op haar wegspoelen toe, de grootste bedaardheid van geest behouden, en geroepen hebbende: *Neen, moeder! nimmer zien wij vader weder; o, laat ons bidden!* was zij werkelijk het *Onze Vader* algedurig blijven bidden, totdat de golven haar den mond hadden gesloten.

— Te Colchester zijn dezer dagen vrij talrijke vergaderingen van handwerkslieden gehouden, waarin, onder andere vreemde stellingen, door de redenaars betoogd is, dat, aangezien alle standen der maatschappij in het Huis der Gemeenten vertegenwoordigd worden, ook eenige handwerkslieden zitting in dat Huis hebben moesten.

— De heer *O'Connell*, die zich steeds in Ierland bevindt, is weder begonnen met het schrijven van openbare brieven aan de Ieren, ten einde hen aan te hitsen tot het te werk stellen van meer afdoende maatregelen, om, gelijk hij het noemt, dat land regt te doen wedervaren. In het bijzonder dringt hij aan op het deelnemen aan de onlangs door hem gestichte » voorloopige associatie." — » Onze leus (dus schrijft hij) is: geene vernedering; gelijkstelling in burgerlijke en godsdienstige vrijheid; of afscheiding!" De taak, waartoe hij de Ieren oproept, bestaat hoofdzakelijk hierin: 1) om de overmagt der Oranje- of Protestantsche partij voor altijd te fnuiken; 2) om eene betere regtsbedeeling te erlangen; 3) geheele afschaffing der tienden; 4) gelijke gemeentebesturen als die van Engeland; 5) vermeerdering van het getal Iersche afgevaardigden in het Parlement.

— Het algemeen gevoelen is, dat de vermindering van het inkomend regt op het koren op een shilling per quarter, hetwelk zoo goed is als een vrije invoer, geene vermindering van den prijs van hetzelve ten gevolge zal hebben; ten minste vooreerst niet, aangezien de voorhanden voorraad niet zoo groot is als men dacht; dezelve wordt geschat op een millioen quarters, en dewijl er jaarlijks in Engeland zestien millioenen quarters gebruikt worden, is de voorraad niet toereikend voor eene maand consumtie. Natuurlijk wordt in het dagelijksch gebruik voorzien door hetgene het land oplevert en door de boeren aan de markt gebragt wordt, doch naar den gewonen loop van den handel is men gewoon, eenen grooteren voorraad voorhanden te hebben, dan er tegenwoordig bestaat, en meent men dus, dat er nog veel in te voeren is, alvorens er een behoorlijk evenwigt zal wezen.

FRANKRIJK.

PARIJS den 15 September.

Sedert de terugkomst van den heer *Fagel*, Nederlandsch gezant te Parijs, hebben de gezanten der Noordsche Hoven verscheidene diplomatische gastmalen hem ter eere gegeven.

— De gewone *Parijssche Correspondentie* deelt het volgende mede, hetwelk wij geven voor hetgene het is: » Den 25 dezer moeten de conferentiën te Londen, betreffende de Hollandsch-Belgische zaak, bepaaldelijk geopend worden. Vorst *Leopold* stelde er prijs op, om zich persoonlijk met de plenipotentiarissen te onderhouden, zich vleijende van hen meer openlijk de belangen van België te doen behartigen, maar het schijnt, dat hij tot dus verre weinig vorderingen in hunne schatting heeft gemaakt. Ondertusschen heeft lord *Palmerston*, in de hoop van tot eene billijke uitkomst te geraken, aan de Hollandsche en Belgische regeringen de gematigdste opgaven gevraagd, welke zij ten aanzien van hare wederkeerige schuld zullen kunnen geven, terwijl hij voornemens is, om aan de Conferentie een' middelweg tusschen deze beide berekeningen voor te stellen. Deze stap van lord *Palmerston* is, naar men zegt, veroorzaakt door de stemming van de leden der Conferentie, die weinig gezind zijn, om met de twistende partijen in eene discussie over het traktaat der 24 artikelen te treden, en het voornemen hebben aan den dag gelegd, om zelve de hoeveelheid der schuld te bepalen. Men kan dien ten gevolge vooruitzien, dat de zittingen der Conferentie misschien langer zullen gerekt worden, dan men dacht, en tot eene oppositie van den kant der belanghebbende partijen aanleiding kunnen geven."

— Het *Journal des Débats* behelst eenen brief uit Turin, waarin wordt gemeld, dat de Zwitsersche deputatie, die zich te Milaan bevindt, de gelegenheid van de krooning van Z. M. den Keizer van Oostenrijk heeft gebezigd, om vorst *Metternich* tot eene vredelievende tusschenkomst in de geschillen tusschen Zwitserland en Frankrijk over te halen. Volgens den briefschrijver, moet deze poging niet gelukkig zijn uitgevallen, en vorst *Metternich* de gegrondheid van de vorderingen van Frankrijk, ten aanzien van Prins *Lodewijk Bonaparte*, erkend hebben.

Van den 16den. De Nederlandsche ambassadeur, baron *Fagel*, heeft gisteren aan zijne collega's een klein feest gegeven ter gelegenheid van zijne aankomst in deze stad. Het gebruik is, om bij zoodanig diplomatiek feest ook den minister van binnenlandsche zaken te noodigen. Intusschen is de graaf *Molé* er niet geweest. Welligt heeft hij met zijnen vriend *Lehon* eene conferentie gehad, om België met goed fatsoen in Frankrijk in te lijven.

— De *Gazette des Tribunaux* berigt het Parijssche geachte publiek, dat de voorstad St. Antoine door eene bende roovers wordt bezocht (exploité). Gisteren namiddag nog is men met valsche sleutels in het huis van mevr. *Thurel* gedrongen en heeft men hare woning ledig gestolen. De groote meubels heeft men alleen achtergelaten, om dat dezelve moeijelijk waren mede te nemen. In andere streken van Parijs zet men de rooverijen des nachts voort; beschonkene lieden laat men niets over.

— Men meldt van Bayonne van den 1 September, per *Télégrafische depêche: Espartero* heeft den 9den deszelfs artillerie op Peralta en Tafalla terug getrokken, en is met het grootste gedeelte van zijn leger de Ebro gepasseerd; men zegt, dat daar-

toe in eenen krijgsraad, op uitnoodiging van de afgevaardigden van het gouvernement, besloten is. — De teruggaande beweging der artillerie van *Espartero* is reeds gisteren door de correspondentie uit Bayonne, dd. 10den, medegedeeld.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE den 16 September.

Door Z. M. is autorisatie verleend tot de aanbesteding der navolgende werken: 1) Om bij de Vlotbrug aan het Kanaal door Voorne, aan den Oostdijk, in de gemeente Nieuwenhoorn, eene los- en ladingplaats te maken; en 2) tot het graven van eene Bermsloot langs den binnenloop van een gedeelte der bedijking van den Zuidplas in Schieland, benevens het schieten van eenige gedeelten Kavelsloot in de reeds boven water zich bevindende oppervlakte van de droogmakerij van gemelden plas.

— Bij besluit van Z. M. is aan den heer kapitein-ingenieur *W. F. Camp*, te Vlissingen, een octrooi verleend, voor den tijd van 15 jaren, ter zake der uitvinding eener verbeterde brandingswijs en van eenen verbeterden oven, tot bereiding van *kunst-pouzzolane*.

Gedane proeven op punten, waar eene belangrijke schuring van water en een hevige golfslag plaats heeft, gelijk aan de zeemuren van Vlissingen en den Westkapelschen zeedijk, hebben de groote kracht van dit tras bevestigd, als versteenende spoediger, dan het van ouds vermaarde Dordsche tras.

Naar men verneemt, heeft de uitvinder voorstellen gedaan, om dien tak van nijverheid in werking te brengen, en zou de prijs der Nederlandsche *kunst-pouzzolane* al dadelijk 20 per cent beneden dien des Amsterdamschen kunstcements worden gesteld; voorts de eerste Pouzzolanefabrijk aan de haven der stad Middelburg worden opgerigt.

— Z. K. H de Prins *van Oranje* en Hoogstdeszelfs beide oudste zonen zijn heden middag, uit het hoofdkwartier te Tilburg, in deze residentie terug gekeerd.

— H. K. H Mevrouw de Prinses *Albert* van Pruissen is, op Hare reis van 's Gravenhage naar Berlijn, den 11 dezer te Hanover aangekomen, en heeft den volgenden dag de reis naar Maagdenburg voortgezet.

— Laatstleden Donderdag heeft de in het kamp van Rijen gelegerde eerste divisie, onder bevel van Zijne Exc. den luitenant-generaal *van Geen* (waarvan de 1ste brigade door Z. K. H. den Erfprins *van Oranje* en de 2de brigade door den generaal-majoor *Klerck* werd aangevoerd), in de tegenwoordigheid van HH. KK. HH. den Prins *van Oranje* en Hoogstdeszelfs zoon Prins *Alexander*, op de heide tusschen het kamp en het dorp Gilze, eene militaire manoeuvre in het vuur uitgevoerd, welke op nieuw onmiskenbare bewijzen heeft geleverd van de vaardigheid en grondige geoefendheid van ons leger.

Omstreeks twaalf uren was de voortreffelijk uitgevoerde manoeuvre geëindigd, en begaven de troepen, na voor de Prinsen gedefileerd te hebben, zich weder naar het kamp en de kantonnementen. Geen schooner dag voor de uitvoering eener dergelijke militaire oefening konde gekozen worden, en groot was dan ook het aantal toeschouwers, hetwelk hierdoor uitgelokt was, om dit schouwspel bij te wonen.

— Bij rescript van Z. M., van den 8 dezer, No. 131, is bepaald geworden, dat de algemeene inspectie over de met onbepaald verlof zijnde schutters weder dit jaar zal plaats hebben in de maand October, en op dezelfde wijze zal gehouden worden, zoo zal zulks in het laatst voorgaande jaar heeft plaats gehad.

Van den 18den. Door Z. M. zijn weder twee octrooijen verleend, en wel: 1) een voor 15 jaren aan den heer *S. Stratingh, Ez*, woonachtig te Groningen, op de uitvinding van eene Electrochemische vervaardiging van zuiver Loodwit; en 2) aan mevrouw *L. Lygby* en den heer *B. Cognat*, te Parijs, op de uitvinding van de vervaardiging en toebereiding van Snuif-, Rook- en Pruim-Tabak, gelijk ook van de daartoe gebruikt wordende werktuigen.

— De Staten der provincie Holland hebben in hunne buitengewone bijeenkomst van heden tot lid van de Tweede Kamer verkozen den heer mr. *P. van Akerlaken*, advokaat te Hoorn en Lid der staten van Holland, en zulks in plaats van den heer *P. Huijdekoper*, die, in de laatste gewone vergadering, tot lid der Tweede Kamer benoemd zijnde, voor die benoeming heeft bedankt.

AMSTERDAM den 17 September.

Uit 's Gravenhage wordt ons, dd. 16 September, gemeld, dat de jongst ontvangene memoriën der onderscheidene gezanten, die de Londensche Conferentie vertegenwoordigen, hoogstwaarschijnlijk door onze Regering vooreerst *niet* in aanmerking zullen kunnen genomen worden, aangezien men van de Conferentie wel een bepaald en eenstemmig antwoord omtrent het door den Koning gedaan aanbod, om de 24 Artikelen aan te nemen, verwacht had, maar geene reeks van bedenkingen omtrent onderscheidene punten, in dat traktaat vervat, welke bedenkingen tot gewigtige veranderingen in hetzelve zouden kunnen leiden, waardoor de grondslagen, waarop de 24 Artikelen eenmaal door de Conferentie als onherroepelijk vastgesteld waren, geheel omver gestort en tot oneindige verwikkelingen aanleiding gegeven zouden kunnen worden.

Van den 19den. Men verneemt, dat door Z. M. aan de Staten-Generaal, in hunne volgende zitting, zal worden aangeboden een ontwerp van onteigeningswet ten behoeve van den Rijnspoorweg, ten einde de vertragingen te voorkomen, welke te dien aanzien bij den Haarlemmer spoorweg hebben plaats gehad. Deze wet schijnt alleen eene speciale strekking te zullen hebben, en de voor het Gouvernement uit het Keizerlijk dekreet van 1810 voortvloeijende regten in het midden te laten.

'sHERTOGENBOSCH den 17 September.

Van goederhand wordt ons berigt, dat door Z. M. onzen geëerbiedigden Koning is deel genomen in *de maatschappij ter invoering der zijdeteelt in* Noord-Braband, voor *vijfentwintig aandeelen*, of *f* 2,500, en op Hoogstdeszelfs last, voor eene gelijke som van wege de administratie der nationale nijverheid.

GRONINGEN den 20 Augustus.

Men verneemt, dat, bij gelegenheid der op handen zijnde kermis alhier, deze stad bezocht zal worden door het gezelschap *Keizerlijk Russische Pantomimisten en Koordendansers*, thans werkzaam te *Amsterdam*. Van dat gezelschap wordt in het Algemeen Handelsblad van den 13 dezer, het navolgende medegedeeld:

» Dit schouwtooneel, onder directie der heeren *Price*, *Lehman* en *Winther*, verdient onder de kermisvermaken een' eersten rang. Twee jonge jufvrouwen *Lehman*, naar gissing van tien en twaalf jaren, leggen zeer aardige proeven van hare talenten en bekwaamheden in het dansen op de koord, met en zonder balanceerstok, af. Zij treden tevens met een zoo blijmoedig gelaat en met eenen zoo vasten voet op, dat men derzelver bevallige exercitiën zonder de minste bezorgdheid aanschouwen kan. Mejufvrouw *Josephine* en haar broeder *Carl Winther*, naar gissing achttien en twintig jaren oud, bekoren het oog der toeschouwers, niet alleen door de bevalligheid en stoutheid der dansen, maar tevens ook door een zedig beminnelijk voorkomen, door de welgemaaktheid van leest en gracieuse bewegingen. Hij schijnt een *Apollo*, zij schijnt eene der *Gratiën* nog in het bloeijen der jeugd. Herhaalde bravo's en daverend handgeklap bekroonen telkens derzelver aanlokkelijke uitvoeringen. Ook de grotesk-komieke voorstellingen van den heer *C. Lehman* worden naar verdienste toegejuicht. De ladderdans, uitgevoerd door den heer *A. Price*, is welligt een der moeijelijkste stukken, maar kan wegens deszelfs stijve eentoonigheid den levendigen bijval niet verkrijgen, dien dezelve verdient. In het eenvoudige, maar zeer aardige ballet *la Rose* bevalt het meest een wals van drie personen, een heer met twee dames, zoo wel wegens de kunstige, als bevallige touren. De arlekinade *de gouden Pijl* geeft veel stof tot lagchen, en de uitvinding en zamenstelling en mede de uitvoering kunnen toch de Amsterdammers boeijen, al zijn deze aan meer glansrijke vermakelijkheden van dien aard op onzen stads schouwburg gewend."

— Eergisteren is hier een treurig ongeluk gebeurd. Een der werklieden bij de afbraak van de waterpoort bij het Kleine Poortje is van eene aanzienlijke hoogte naar beneden en op in het water geplaatste palen gestort, waardoor zijn hoofd geheel verbrijzeld is, en hij ook een paar uren daarna is overleden. Hij laat eene vrouw met verscheidene kinderen na. Deze man, voorheen in dienst, had, onder anderen, ook den togt naar Rusland mede gedaan, en daar niet alleen de vreesselijkste ontberingen en moeijelijkheden doorgestaan, maar ook ontelbare malen op den oever des doods verkeerd, doch was telkens nog weder gered en als in het leven terug geroepen.

De *Staats-Courant* van den 17 dezer bevat een Koninklijk besluit van den 11 dezer, houdende ampliatie der vroegere besluiten, waarbij de zetels der verschillende regterlijke magten bepaald worden. Dit besluit beveelt, dat in alle hoofdsteden der provinciën arrondissements regtbanken zullen zijn gevestigd, en voorts, dat de arrondissements regtbanken van het vierde, vijfde en zesde arrondissement van Holland respectivelijk te Haarlem, Gorinchem en Brielle, die van het tweede arrondissement Utrecht te Amersfoort, die van het derde arrondissement Vriesland te Sneek, en die van het derde arrondissement Groningen te Appingedam zullen worden gevestigd.

Mengelwerk.

IETS VOOR VOLKSBESCHAVERS EN INZONDERHEID VOOR OUDERS.

Op instellingen, welke zeer voordeelig op de physieke en morele vorming van een geheel volk werken, kan men nimmer te dikwijls terug komen.

Eene *Beijersche* verordening, betrekkelijk de *Gymnastische Oefeningen*, geeft mij aanleiding, om mijne gedachten, welke ik vroeger over de *Gymnastiek* mededeelde, te vervolgen, ten einde, ware het mogelijk, de aandacht van hen, die in de gelegenheid zijn en wien hoofd en hart ten dienste staan, om voordeelig op de beschaving van het volk te werken, nog meer tot dezelve te trekken, opdat zij die middelen niet over het hoofd mogen zien, *welke den* GROND *moeten leggen tot het bekomen van resultaten, hunner edelste werkzaamheden waardig*. Ik wil deze mijne gedachten met die van eenen uitmuntenden Duitschen Paedagoog vereenigen, en dezelve ook inzonderheid ouders en onderwijzers ter overdenking aangeboden hebben, die toch geenen beproefden raad, tot bevordering van het geluk hunner kinderen en kweekelingen, van de hand zullen wijzen.

De inhoud van bedoelde heilzame verordening — vond dezelve weerklank in ons dierbaar Vaderland! — komt hoofdzakelijk hier op neder:

Volgens de allerhoogste voorzorgen der Regering, zal de Inrigting voor *Gymnastische Oefeningen* te *München* weder ten dienste gesteld worden van de jeugd, om haar in de gelegenheid te stellen, genoemde oefeningen met vrolijkheid ten nutte harer vorming in het werk te stellen.

De noodige toestellen, welke hiertoe reeds vroeger aanwezig waren, worden niet alleen verbeterd, maar ook vermeerderd.

De speelplaats is verder voorzien van een doelmatig *wachthuis* voor eenen *Opziener*, en van eene afzonderlijke zaal, om daarin, bij slecht weder en des winters, de oefeningen voort te zetten. Volgens eene ministeriële aanschrijving, worden de rectoren der Koninklijke *Gymnasiën*, *Latijnsche Scholen* en voorts de Opzieners van de overige inrigtingen van onderwijs van de instandbrenging dier inrigting verwittigd, en wordt hun de gelegenheid aangeboden, om de, aan hunne zorg toevertrouwde, schooljeugd opmerkzaam te maken op het nut van een vlijtig en regelmatig bezoek dezer weldadige inrigting, die door de vaderlijke wijsheid en gunst van Z. M. is daargesteld, niet alleen om voor de *ligchamelijke ontwikkeling* der jeugd, maar ook voor hare *zedelijke veredeling* te zorgen.

De Gymnastische Oefeningen worden alzoo thans weder, op raad van onderscheidene mannen van inzigt en vrienden eener *harmonische opvoeding van ligchaam en geest*, opgenomen als een belangrijk vormingsmiddel.

Worden zij met verstand geleid, dan zullen dezelve weldra veel bijdragen, om een in alle opzigten krachtiger geslacht op te voeden; want het woord der ouden: » *slechts in een gezond ligchaam kan eene gezonde ziel wonen*," blijft eene eeuwige waarheid, hoewel dezelve, helaas! door vele hoogwijze paedagogen niet naar behooren geacht wordt. De vrije ontwikkeling der ligchamelijke krachten te bevorderen, is in dezen tijd vooral in *Duitschland* (de laatste oorlogen hebben dit zeer bevorderd) een edel streven geworden.

Nieuw evenwel is de zaak in Duitschland niet. De edele SALZMAN en GUTSMUTHS hadden in het *Schnepfenthalsche* opvoedings-instituut de ligchaamsoefeningen als een wezenlijk deel der opvoeding opgenomen. Ook in ons Land is men niet geheel onbekend gebleven met dezelve. De vrees van sommige despotieke Vorsten voor een zelfstandig en krachtig volk heeft evenwel aan de *Gymnastiek* veel nadeel toegebragt, en alzoo de invoering van een der heilzaamste middelen voor eene verstandige en doelmatige opvoeding der jeugd tegengewerkt.

Reeds bij de *Grieken* waren ongetwijfeld de Gymnastische Oefeningen een wezenlijk deel der opvoeding. Zij stonden onder het onmiddellijk opzigt van eenen jaarlijks gekozenen *magistraatspersoon*, eenen *gymnasiarch*, en onder dezen waren eenige opzieners voor de zeden aangesteld. De enthusiasmus van den tijdgeest had dit idée met eenen eigenaardigen gloed opgenomen en het moest heilzaam werken, omdat het de lievelingsneigingen der jeugd streelde.

Ontwikkeling, vrije uitbreiding, versterking der ligchaamskrachten, dit is in alle omstandigheden hoogst gewigtig. Oefening geeft sterkte, en zelden, slechts in buitengewone gevallen, *kan in andere dan sterke ligchamen een krachtige geest wonen.*

Het spreekt van zelf, dat het streven naar deze volmaking der ligchaamskrachten niet overdreven mag worden. Daartegen ijverden reeds de artsen en filosofen van den ouden tijd. De goede zaak geeft hiertoe echter wel aanleiding, en er *kunnen* onderwijzers zijn, die weggesleept worden door het voortreffelijke, dat in het middel opgesloten ligt, en hierdoor tot een *uiterste* gevoerd worden, dat een groot deel van de vruchten kan vernietigen. Niets is toch natuurlijker, dan dat ligchaamsoefeningen vrij wat meer, dan *verstandsoefeningen*, het opgroeijende kind, als ook den jongeling bevallen. Gene zijn hun spel, de andere arbeid. Evenwel zijn de intellectuele krachten verreweg het meest noodig voor de hoogere standen. Vóór alles moet men zorgen, dat door de Gymnastiek, vermits zij aanleiding geeft tot verstrooijing, niet de geest der bestendigheid, en de neiging tot voortdurende vlijt verbannen worden, die den staatsburger van elken stand onontbeerlijk zijn. Zij moet geenszins in de schoolinrigtingen eene onrust en veranderlijkheid van geest ontwikkelen, welke het vreedzame doel der menschheid storen; geen' trots en te groot vertrouwen op eigene krachten opwekken, welke de gezellige deugden schuwen, en het gemoed verharden.

Ook is ieder sodalismus (het vereenigen van jonge lieden tot vrolijkheid en vermaak), welke men met die instelling dikwijls verbonden ziet, nadeelig, wanneer hij niet onder eene wijze leiding staat (*).

Wanneer echter door dien geest van *sodaliteit* de vrije ontwikkeling der ligchamelijke krachten, eene vrije ontplooijing der zedelijkheid, liberale idéen van reinen, burgerlijken vrijheidszin, enthusiasmus voor het vaderland en zielekracht ontwikkeld en versterkt worden, welke menschenvriend zal zich dan daarover niet verheugen? WEINGART zegt: de menschheid, welke met de verhooging harer verstandelijke beschaving tevens door den toenemenden *luxe* en zijn kind, de *zelfzucht* (egoïsmus), meer en meer uit haar verband wordt gerukt, kan niet te veel *verbindingsmiddelen* bezitten, en het heilige vriendschapsverbond der Spartaansche jongelingen, zoo als PLATO, XENOPHON, PLUTARCHUS en AELIANUS het schilderen, is in alle gevalle een heerlijk voorbeeld.

Bovenal hebbe men te zorgen, dat de zucht naar ligchamelijke vorming, die, wordt zij opvoedkundig geleid, de opwekking van den edelen *wereldburgerzin* (cosmopolitismus) bevordert, dezen niet doe ontaarden in een' *fanatismus*, die met het gezond verstand en de rede spot en tot elke misdaad in staat is.

Elke kunst moet zich tot den aard van haar doel, de Gymnastiek aldus tot de verhouding van het ligchaam tot den geest bepalen. Daarom is zij hoofdzakelijk een *deel* der opvoeding, niet de algemeene grondslag der *geheele opvoeding*. Ofschoon zij dan ook vele prijsselijke eigenschappen, zoo als *moed*, *volharding*, *beradenheid*, enz., opwekt en bevestigt, zoo wekt zij, evenwel, vermits haar invloed meer eene *uiterlijke afrigting*, dan wel eene *inwendige voltooijing* bewerkt, noch de zedelijke gezondheid over 't geheel, noch den geest der deugd, door zich zelve te bevoordeelen, benadeelen. Zij kan, om met geen hooger doel in tegenspraak te komen, geene andere strekking hebben, dan de vorming van een *gezond*, *krachtig* ligchaam, van een bekwaam en fiksch geslacht. Zij moet derhalve voor de *Godsdienstig zedelijke* opvoeding onderdoen, en mag gevolgelijk de algemeene grondstellingen daarvan niet in den weg staan, noch hare werkzaamheid door eene overheerschende eenzijdigheid beperken. Zoo als dit bereids in de Deensche volks- en krijgsscholen geschiedt, moet zij op den *stand*, het *beroep* en den *bijzonderen aanleg* der kweekelingen zorgvuldig acht geven, en het ligchaam niet alleenlijk *kracht*, *ligtheid* en *vaardigheid* bovenal willen mededeelen, maar tevens op eene *goede houding* en *bevallige bewegingen* letten, en, vóór alles, het *nuttige* van het *noodzakelijke* wel onderscheiden.

Omtrent vele ligchaamsoefeningen ware hier en daar wel eene doelmatiger wijziging daar te stellen. Dat springen, loopen en klauteren, — hoe zeldzaam zal de mensch hierdoor voldoende zedelijk verbeterd worden? Men leere den kweekelingen op de Instituten ook vooral landelijke arbeidzaamheden; ook deze zijn ligchaamsoefeningen, en wel doelmatige en nuttige; zij kunnen tevens dienen, om den afkeer tegen landelijke bezigheden, bij de klasse der consumerende gezellige arbeiders, te verminderen (welke afkeerigheid de zucht tot regeren, tot nadeel der volkeren, heeft doen ontstaan); terwijl zij den landbouw, — die meest voordeelige bron van bestaan, — dien het nog altijd aan regte behartigers ontbreekt, welke aan ligchamelijke kracht tevens wetenschappelijke kennis verbinden, bevorderlijk zijn.

Rijscholen zijn ook doelmatig, omdat de mensch het edele paard tot zoo vele nuttige en noodwendige diensten benoodigd is, en het daarom ook moet weten te bedwingen en te leiden. Voorts zijn de Zwemscholen (hoe zeldzaam vindt men dezelve in ons Vaderland!) zeer weldadig. De scheepvaart is het, waaraan de mensch (de Nederlanders vooral) een groot deel van de beschaving heeft te danken, wijl zij den band, door de natuur verbroken, weder aanknoopt. De mensch, die door bestemming of toeval zoo dikwijls aan het water is overgegeven, (en hoe ingeweven is de zucht van den Nederlander, om heerschappij over de baren te voeren!) en het door planken beheerschen kan, moet dit element het allereerst zelf leeren beheerschen en over de gevaren door onkunde, enz. leeren zegepralen. Ook de *Dansscholen* zijn doelmatig. De dans is, zoo als het voorbeeld der volkeren in den natuurstaat bewijst, eene der

---

(*) Een allergewigtigst punt, bij de daarstellingen van *volksfeesten* en *volksvermaken* niet genoeg te behartigen!! Bevordering van *eensgezindheid*, opwekking van een overwegend gevoel voor alles, wat *waar*, *goed* en *schoon* is, met één woord, *zedelijke beschaving* moet het resultaat zijn van elk volksfeest, en kan het dit niet opleveren, dan verdienen de volksfeesten veeleer tegengewerkt, in plaats van bevorderd te worden. Wie dit hoofddoel echter bij dezelve door eene behoorlijke leiding en gepaste stof weet te treffen, verrigt wel een *moeijelijk*, maar ook een *groot werk!*

menschelijke natuur aangeborene oefening, die, terwijl zij het gemoed vervrolijkt, ook aan het ligchaam *behendigheid*, *bevalligheid* en *schoonheid* geeft. In zoo verre de dans tot kunst verheven is, behoort zij tot de geestelijk-aesthetische vorming. Jammer, duizendmaal jammer is het, dat men de beoefening dezer kunst bij kinderen [illegible] aan aperij, onzedelijkheid, verwaandheid, enz. dienstbaar maakt....

Het is onverklaarbaar, waarom de noordwestelijke volkeren van Europa de openbare *Badinrigtingen* vernietigd hebben, tot welker instandhouding het klimaat den [illegible] noodzaakt. Ook elders bezat elk dorp vroeger eene badplaats, en een' bezoldigden Badopzigter. De voordeelen van het baden opzigtelijk den physischen welstand van den mensch zijn te bekend, dan dat wij hierover iets behoeven te zeggen. — Slechts in Rusland vindt men de baden, schoon in geheel eigendommelijke omstandigheden, weder (†).

Met nog eenige opmerkingen zullen wij deze gedachten in een volgend nommer besluiten.

R.

(†) Men vergelijke over dit, in dezen tijd weder meer ter sprake komende onderwerp: » Die Staats-National-Bildung."

» Versuch über die Gesetze zur sittlichen und geistigen Vervollkommnung des Volkes. Nach den Grundsätzen der National-Oekonomie von JULIUS Graf von Soden."

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Binnengekomen te Amsterdam, den 17 Sept., P. Visser, *Bernhard en Elise*, van Hull, - [illegible], *Hendrika Elisabeth*, van Wemyss, - P. H. Hazewinkel, *Catharina Julia*, van Archangel, - H. M. Pott, *Anna Luitzia*, van Nerva, - J. D. Blauw, *de vr. Jan*[illegible] en B. H. Dekker, *de Vriendschap*, beide van Memel, - H. H. Mellema, *de jonge* [illegible], van Elbing, - J. M. de Vries, *de jonge Jacob*, van Bremen. — Te Harlingen, [illegible] Sept., H. J. Ketelaar, *Hunse*, van Memel, - D. J. de Groot, *Dorothea Maria*, van Noorwegen. — In het Vlie, den 13 Sept., H. G. van Dam, *Catharina*, van Riga. — [illegible], den 14 Sept., J. H. Potjer, *de juffer Fresina*, van Shields. — Te Brielle, [illegible] Sept., R. R. Keizer, *de jonge Ida's*, van Koningsbergen, - den 16 Sept., H. K. [illegible], *Albertina*, van Archangel, - J. J. de Jongh, *Diana*, van Bergen. — Te Li[illegible], den 14 Sept., kapit. Doornbos, *Alida*, van Dordrecht. — Te Rouaan, den 13 Sept., [illegible] Wiers, *Okkelina*, van Stettin. — Te Belfast, den 7 Sept., A. C. Hazewinkel, [illegible], van Rotterdam. — Te Cardiff, den 12 Sept., J. G. Engelsman, *Elisabeth*, van Amsterdam. — Te Emsworth, den 10 Sept., A. J. Hubert, *Zorgvliet*, van Rotterdam. — Te Gravesend, den 10 Sept., J. Houtzager, *Onderneming*, en den 11den, J. [illegible] *Maria*, beide van Amsterdam, - den 12den, W. W. Patje, *Anneguna*, van Groningen. — Te Hull, den 13 Sept., C. A. Boomgaard, *de vr. Gesina*, van Groningen, - [illegible], *Geertruida*, van Harderwijk, - kapit. Wijkmeijer, *Catharina*, van Ko[illegible]. — Te Belfast, den 10 Sept., kapit. Berghuis, *Anna Agatha*, van Rotter[illegible]. — Te Albro, den 14 Sept., kapit. Engelenberg, *Onderneming*, van Amsterdam. — [illegible], den 12 Sept., L. H. Muller, *Jantina*, van Rotterdam. — Te Hamburg, [illegible] E. R. van Lathen, *de 3 Gezusters*, van Amsterdam. — Te Bolderaa, den [illegible] A. van Aken, *Johanna*, van Delfzijl, - den 4den, R. R. Tunteler, *Geer*[illegible], van Amsterdam, - G. H. Kramer, *Ernst August*, van Edam, - H. J. Hazewinkel, [illegible] *Harmina*, van Zaandam, - F. H. Fokken, *Gesina Catharina Brons*, van [illegible].

[illegible] te Liverpool, den 13 Sept., B. J. Porjewijd, *Agatha*, naar Amsterdam.

Vertrokken van Harlingen, den 15 Sept., H. E. Plukje, *de jonge Jan*, op avontuur. — [illegible] Texel, den 18 Sept., A. A. van Wijk, *Johanna Ottilie*, naar Havre, - G. C. Vol[illegible], *Aurora*, J. Tonkes, *de Welvaart*, en B. Bos, *Maria*, alle drie naar Londen. — [illegible] Vlie, den 12 Sept., K. E. Vos, *Jetska Cornelia*, naar Abroath, - J. J. Greven, [illegible], naar Drammen, - R. H. Bakker, *Egbertus*, naar Holmestrand. — Van Helvoet, [illegible] Sept., A. J. Bakker, *het Zeepaard*, naar Leith, - den 18den, P. G. Schuur, [illegible] *Gezina*, naar Leith, - L. Storm, *de Hoop*, naar Nantes. — Van Memel, den [illegible], kapit. Mulder, *Egbertus*, naar Amsterdam. — Van Maassluis, den 15 Sept., [illegible] Bekkering, *Catharina*, naar Newport. — Van Bolderaa, den 3 Sept., P. P. Mun[illegible], *Gesina*, naar Bordeaux, - R. J. Kuiper, *Anneguna*, naar Elseneur. — Van Cux[illegible], den 12 Sept., kapit. Scholtens, *Europa*, naar Amsterdam.

Het schip *de jonge Pieter*, kapit. E. P. Boer, uit Noorwegen naar Groningen, is den [illegible] te Osterrusoer wegens tegenwind binnengeloopen, doch heeft den 30 dito de reis [illegible].

De VERKOOPING van *Traan, Walvischbaarden* en *Robbenvellen*,

op den 4 October 1838 te *HARLINGEN* bepaald, wordt UITGESTELD tot WOENSDAG, den 10 OCTOBER 1838.

De GEWONE LEDEN der TOONEEL-SOCIETEIT in den SCHOUWBURG *UTILE ET DULCE* worden opgeroepen, om op MAANDAG, den 24 dezer, des namiddags te drie uren, te compareren in het Lokaal van den Schouwburg, ten einde een' NIEUWEN DIRECTEUR te kiezen in plaats van wijlen den Heer G. C. VOS VAN RIJSWIJK.

CONCERT, in het Lokaal van de SOCIETEIT *DE UITSPANNING*, ZONDAG, den 23 September, des avonds te zeven uren.

DEUTSCHES VAUDEVILLE-THEATER,

im Saal des Herrn P. WIERSEMA, buiten de Heerepoort.

SONNABEND, den 22 September 1838:

STUDENTEN STREICHE, Vaudeville in 1 Act, von KÖRNER.

DOMESTIKEN STREICHE, Vaudeville in 1 Act, von CASTELLY.

HERR UND SCLAVE, Drama in 2 Acten, von SEIDLITZ.

DER LIEBHABER IM KORNSACK,

Komischer Pantomime mit Solo Tanz in 1 Act, von CUSTO.

Entrée 75 Cts. Sper-Sitz 99 Cts., welche bis 4 Uhr Nachmittags im Local zu bestellen sind.

Anfang 6½ Uhr praecise.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden verloste voorspoedig van eene DOCHTER G. A. G. P. VAN HOËVELL, Echtgenoote van

W. H. COST VAN DOORNINCK.

DEVENTER den 12 September 1838.

*** Mijne hartelijk geliefde Echtgenoote A. A. VAN HOUTEN beviel heden avond allervoorspoedigst van eene welgeschapene DOCHTER.

Dr. J. M. BUSCH ADRIANI.

ZUILDBROEK den 15 September 1838.

*** GRONINGEN, den 17 September 1838, beviel, hoewel ontijdig, zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER Vrouwe S. A. Baronesse VAN [illegible] TOT OLDEN-ALLER, geliefde Echtgenoote van Mr. F. H. Baron [illegible] DE BOUROUILL.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON [illegible], geliefde Echtgenoote van

A. A. VOGEL.

GRONINGEN den 18 September 1838.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON AN[illegible] BAKKER, geliefde Echtgenoote van

J. M. DUPUIY.

GRONINGEN den 18 September 1838.

*** Getrouwd:

TH. JUNCK
en
S. H. F. RAKEN,
van *Groningen*.

MEPPEN den 18 September 1838.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

H. J. WEENINK,
van
Zutphen,
en
F. KAMERLINGH.

GRONINGEN, den 19 September 1838.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons geliefd oudste Zoontje JAN RUDOLF, in den ouderdom van 19 maanden.

GRONINGEN den 13 September 1838.

S. STRATINGH, Ez.
R. STRATINGH,
geb. VAN EERDE.

*** USQUERT den 17 September 1838. Na langdurige sukkeling en eindelijk verval van krachten, overleed op heden morgen te 8 uren, ten zijnen huize alhier, LUBBERT LAMMERTS VAN CLOOSTER, in leven *Burgemeester in de Gemeente van Usquert*, in den ouderdom van ruim 77 jaren.

Hij stierf zacht en getroost, terwijl des Overledenes aandenken in zegening blijft bij zijne Aanverwanten en menigvuldige Vrienden.

L. U. VAN CLOOSTER, } *Execut.-Testam.*
Mr. H. H. BRONGERS,

*** Heden namiddag, omtrent 3 uren, trof ons de gevoeligste slag onzes levens. Onze eenigste Dochter AALTJE werd ons zeer onverwachts door den dood ontrukt. Zij bereikte den ouderdom van circa 21 jaren. Bitter bedroefd, geven wij hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

HOOGEZAND den 18 September 1838.

R. J. BAKEMA.
T. H. JAGER.

*** Heden overleed mijn geliefde Man BEREND F. RASKER, in den ouderdom van 38 jaren en drie maanden, na eene echtvereeniging van dertien jaren, mij nalatende twee Kinderen, te jong, om het groot verlies met mij te kunnen betreuren.

GRONINGEN den 19 September 1838.

J. BAKKER,
Wedw. B. F. RASKER.

*** Het ZOONTJE, over welks geboorte wij ons den 23 Julij j.l. verheugden, werd ons heden morgen weder door den dood ontrukt.

GRONINGEN den 20 September 1838.

H. B. TIMANS,
Schoolhouder in de Pelsterstraat.
J. M. TIMANS,
geb. DUNNEBACKE.

Strekkende deze algemeene tevens voor bijzondere kennisgeving aan Familie en Bekenden.

*** Bij J. OOMKENS is gedrukt, bij J. OOMKENS, *J.z.*, en alom te bekomen:

GRONINGENS BEVRIJDING IN 1672. Eene GODSDIENSTIGE REDE, op den 28 Augustus 1838 in de Groote Kerk te *Groningen* uitgesproken door *Prof.* HOFSTEDE DE GROOT, met AANTEEKENINGEN, à 50 Cents.

PAULUS, de Apostel van onzen Heer *JEZUS CHRISTUS*.

Door T. F. UILKENS, *Predikant* te *Loppersum*. In twee Deelen, waarvan het 1ste Deel bij R. J. SCHIERBEEK gedrukt, en bij R. J. SCHIERBEEK, Jr., te *Groningen* en alom te bekomen is, à *f* 2 — 80.

Ook is bij denzelven gedrukt het voor ieder Christen Leeraar zoo onontbeerlijk Werk, getiteld:

HET PROTESTANTSCH LEERAARSAMBT,

IN DESZELFS

GANSCHEN OMVANG;

een Handboek der Praktische Godgeleerdheid. Naar het Hoogduitsch van den *Prelaat* L. HÜFFEL; *Vertaald* en *Omgewerkt* door I. BUSCH KEISER, *Leeraar bij de Hervormden te Westerwijtwert*, thans te *Mensingeweer*.

De prijs van het geheele Werk, uit twee zware Boekdeelen bestaande, is *f* 11 — 00.

*** Bij den Boekhandelaar F. HESSEL, te *Heerenveen*, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

I. Mr. *A. F. JONGSTRA*, PLEITREDE, ten betooge: dat eene actie tot schadevergoeding, door eigenaars van vastigheden ingesteld tegen een polderbestuur, wegens het sluiten eener (ofschoon ook publieke) Vaart, niet behoort tot de kennis der Provinciale Staten, maar tot die des gewonen regters, *f* 0,75.

II. Mr. *J. VAN DER VEEN*, over de ONDOELMATIGHEID der MATIGHEIDS-GENOOTSCHAPPEN, ... *f* 0,50.

III. PROSPECTUS van een Werk, getiteld: Verzameling van GEWIJSDEN en VONNISSEN van het Provinciaal Hof en de Arrondissements-Regtbanken in *Friesland*.

*** VOOR HET ONDERWIJS

IN DE

ENGELSCHE en FRANSCHE TAAL,

is dezer dagen bij C. A. THIEME, te *Arnhem*, van de Pers gekomen en algemeen in de Boekwinkels verkrijgbaar gesteld:

LECTURES

ON THE

HISTORY OF THE NETHERLANDS,

ORIGINALLY PUBLISHED IN THE DUTCH LANGUAGE AND REVISED

by

J. VAN WIJK, R.ZN.,

translated by

J. OLIVIER, J.ZN.

HISTOIRE DE LA PATRIE,

en cinquante-deux leçons, à l'usage de la jeunesse et des écoles des Pays-Bas, revue et augmentée jusqu'à nos jours, par

J. VAN WIJK, R.ZN.,

et traduite sur la 10e édition

par

A. CLAVAREAU.

De Prijs van elk dezer Werkjes is 40 Cents.

Van hetzelve is, onder den titel van

VADERLANDSCHE GESCHIEDENIS

in tweeënvijftig Lessen,

een ELFDE DRUK in het licht verschenen, waarvan de Prijs is 30 Cents.

*** Bij den Boekhandelaar S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is op heden van de Pers gekomen en verzonden:

I. NIEUWE BIJDRAGEN TOT DE GESCHIEDENIS VAN HET STRAFREGT, in Verhalen, door *J. B. CHRISTEMEIJER*, met gegrav. Titel en Vignet, à *f* 3 — 35.

II. UITSPANNINGSUREN VOOR LIGCHAAM EN GEEST; der Nederlandsche Jeugd aangeboden door Mevr. de Wedw. *A. B. VAN MEERTEN*, en opgedragen aan H.H. K.K. H.H. Prinses *SOPHIA*. Met Plaatjes, à *f* 1 — 25.

Hetzelfde met gekleurde Plaatjes, in karton, à *f* 1 — 50.

OPROEPING van KREDITEUREN.

De KREDITEUREN in den vakanten Boedel en de Nalatenschap van wijlen JOHANNES WILLEMS SMITH, in der tijd *Koopman te Appingedam*, en aldaar overleden, worden mits deze opgeroepen, om te verschijnen op ZATURDAG, den 29 September 1838, des voormiddags te elf uren, ten Huize van de Wedw. T. STEENHUIS, Logementhoudster te *Appingedam*, om AAN TE HOOREN, NA TE ZIEN, OP TE NEMEN en TE SLUITEN de REKENING en VERANTWOORDING, welke aldaar alsdan aan hen, door den CURATOR in dien vakanten Boedel en die Nalatenschap, den Heer M. P. WENNIGER, Notaris te *Loppersum*, zal worden aangeboden van deszelfs, in voorzeide hoedanigheid, gevoerd BEHEER.

APPINGEDAM den 19 September 1838.

Mr. R. T. MEES,
Procureur.

OPROEPING VAN KREDITEUREN.

De KREDITEUREN in den VAKANTEN BOEDEL en de NALATENSCHAP van wijlen *KLAASKE GEERTS* (of *GERRITS*) *BAKKER*, in leven Ehevrouw van *JAN WILLEMS MULDER*, Oliemolenaar te *Mensingeweer*, worden mits deze opgeroepen, om te verschijnen op Zaturdag, den 22 September 1838, des namiddags te 2 uren, in het Huis der Gemeente te *Wehe*, om aan te hooren, na te zien, op te nemen en te sluiten de REKENING en VERANTWOORDING, welke aldaar alsdan aan hen, door den ondergeteekenden *Curator* in dien Vakanten Boedel en die Nalatenschap, zal worden aangeboden van zijn, in voorzeide hoedanigheid gevoerd beheer.

LEENS den 12 September 1838.

H. VAN BOLHUIS,
Curator.

*** Wie iets te VORDEREN heeft van — of SCHULDIG is aan de NALATENSCHAP van wijlen GEESJEN OOSTERHUIS, alhier overleden, worden verzocht, daarvan Opgave of Betaling te doen, binnen 3 weken, aan den eerstondergeteekende.

GRONINGEN den 17 September 1838.

H. KLEIN
en
P. NOORDHOFF,
Executeurs-Testamentair.

De *Noord-Hollandsche* en *Vriesche Stoomboot-Associatie* maakt hierbij bekend, dat, tot nadere aankondiging, de VAART tusschen *LONDEN* en *HARLINGEN*, met de STOOMBOOT *ST. DAVID*, wordt BUITEN WERKING gesteld.

*** De ondergeteekende waarschuwt elk en een iegelijk, om, ter vermijding van SCHADE, op zijnen Naam, aan niemand, wie het ook zijn mogt, IETS TE KREDITEREN, zonder daartoe Schriftelijke Order, door hem zelven eigenhandig onderteekend, te hebben ontvangen.

N. VAN LACUM,
Pred. te *Spijk.*

MAANDAG, den 24 September 1838,

VERKOOP in 't NIEUWE BOELHUIS in de Zwanenstraat, van allerhande HUISMOBILIA, MANS- en VROUWEN-KLEEDEREN, LINNEN en BEDDEGOED en veel meer andere GOEDEREN. Zaturdag te bezien.

VERKOOP van eene Lading HOUT.

DONDERDAG, den 27 September 1838, des morgens te 11 uren, zal, door de Firma BOS & COMP., bij uitmijning, aan de meestbiedenden worden verkocht: Eene Lading zware IJPEN, ESSCHEN en andere BOOMSTAMMEN van diverse dikte en lengte; het Hout is liggende bij den Ebbingeboog, alwaar hetzelve dagelijks in oogenschijn kan worden genomen.

VERKOOP OP REGTERLIJK GEZAG!

Op WOENSDAG, den zesentwintigsten September 1838, des voormiddags te tien uren en vervolgens, zullen, door den ondergeteekenden Deurwaarder, vóór en in het BOELHUIS in den Caroli-weg te *Groningen*, op gewone Voorwaarden, worden verkocht differente MEUBILAIRE GOEDEREN, als: een nieuwmodisch EIKENHOUTEN KABINET, dito BUREAU, dito TAFELS met Mahoniehouten Randen, SPIEGELTAFELS, SCHILDERIJEN met Vergulde Lijsten, een STAAND UURWERK met Mahoniehouten Kast, best BEDDEGOED, LINNEN- en TAFELGOED, eenig ZILVERWERK, PORSELEINEN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER, TIN, BLIK en andere GOEDEREN, welke ten dage van Verkoop zullen gepresenteerd worden.

D. WILKENS, T.z.,
Deurw.

*** Mr. J. FRESEMANN VIËTOR, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van Mejufvrouw de Weduwe en Erven wijlen J. H. RABE, ten overstaan van den Heer VREDEREGTER, op Dingsdag, den 25 September 1838, des avonds te zes uren, ten Huize van den Logementhouder T. F. RABE, te *Winschoten*, in openlijke Veiling te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING en ERF, met de daarachter gelegen Streep GROND, aan de Buiten-Wittevrouwenstraat, te *Winschoten*, thans in gebruik bij A. R. MULDER; — en

II. Eene BEHUIZING en ERF, benevens het daarbij behoorende LAND, te zamen groot 41 Roeden, staande en gelegen te *Kloosterholt.*

De Conditiën van Verkoop zullen in tijds ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

Mr. J. FRESEMANN VIËTOR.

HOUTVEILING.

Op VRIJDAG, den 28 September 1838, des voormiddags te tien uren, zal, onder werkelijke Houtkoopers, ten overstaan van Mr. J. FRESEMANN VIËTOR, Notaris te *Winschoten*, ten Huize van den Kastelein TIDDENS, te *Scheemda*, op gewone Conditiën worden verkocht:

Eene groote Kofslading GREENEN HOUT, onlangs door Kapitein H. MIDDENDORF, voor rekening van den AFZENDER, van *DANTZIG* aangevoerd, bestaande voor het grootste gedeelte uit ZAAGBALKEN van onderscheidene lengte en zwaarte; benevens eene aanzienlijke partij GREENEN DEELEN.

J. FRESEMANN VIËTOR.

*** Mr. U. E. STHEEMAN, Notaris te *Scheemda*, is voornemens, ten verzoeke van de VOOGDEN over het minderjarig Kind van wijlen RIGTE AIKES BROUWER, en CONSORTE, ten overstaan van het VREDEGEREGT van het Kanton *Winschoten*, publiek te Verkoopen:

Eene BOEREN BEHUIZING met de VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 36 Bunders, 70 Roeden en 80 Ellen *Kleiland*, staande en gelegen te *Dallingeweer*, onder *Termunten*, doende jaarlijks tot vaste huur aan twee onderscheidene Eigenaren te zamen *f* 370 — 00.

Deze Verkoop zal zijn op Woensdag, den 26 September 1838, des namiddags precies te 2 uren, ten Huize van den Kastelein CHRISTIAAN SCHUTLER, te *Termunten*, alwaar, en ten Kantore van den *NOTARIS*, de Conditiën te lezen zijn.

De gewone HOUTVEILING te *Windeweer*,

bij M. M. MARTENS, zal plaats hebben op Woensdag, den 26 September 1838, alwaar zullen worden gepresenteerd: nieuw aangevoerde HOUTWAREN in soorten.

*** Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, openbaar Notaris, residerende op het *Hoogezand*, daartoe gecommitteerd bij vonnis der Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Groningen*, zal, ten overstaan van het VREDEGEREGT des Kantons *Hoogezand*, ten verzoeke zijner PRINCIPALEN, op Zaturdag den 29 September 1838, des avonds om 5 uur, ten Huize van den Kastelein H. J. NIEBOER, in het Gemeentehuis op het *Hoogezand*, publiek in Percelen of in Massa verkoopen de VASTE GOEDEREN, toebehoorende aan HINDERKIEN HIELKES NIESTIJL, Weduwe van JELLE JACOBS OOMKES, en CONSORTEN, bestaande in I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, geteekend letter A no. 8, en een los SCHUURTJE, met de VASTE EN ALTOOSDURENDE BEKLEMMING van ongeveer 25 Bunders *Bouw en Weilanden*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 100.

II. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 2 Bunder, 50 Roeden *Land*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 30.

III. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 2 Bunder, 50 Roeden *Land*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 25.

Een en ander staande en gelegen onder *Engelbert*, Gemeente *Noorddijk.*

De Voorwaarden van Verkoop zullen in tijds ter lezing liggen ten Huize van Verkoop en ten Kantore van

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.

PUBLIEKE VERKOOPING van
Traan, Walvischbaarden, Robben-Vellen, enz. te *Harlingen.*

Op WOENSDAG, den 10 October 1838, des namiddags te 3 uren, in de Herberg *ROMA*, te *Harlingen*, zullen, ten overstaan van een' bevoegden BEAMBTE, in het openbaar, aan de meestbiedenden worden verkocht:

Circa 100,000 Ned. Kannen TRAAN,
5,500 » Ponden BAARDEN,
800 stuks ROBBENVELLEN,

en zulks in Kavelingen, volgens Notitiën, welke, benevens de Conditiën, in tijds zullen zijn te bekomen ten Kantore van de Heeren BAREND VISSER EN ZOON, te *Harlingen.*

BIJ TOEVAL *UIT DE HAND TE KOOP:*

Eene net betimmerde HEEREN BEHUIZING, staande in de Oude Ebbingestraat, letter K no. 96. Te bevragen bij den Bewoner.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een VOERWERK tot reiniging der Stads Straten. Te bevragen bij J. VAN DER WERF, in de Kleine Butjesstraat, letter I no. 189.

TE HUUR, op November;

Eene roijale BOVENWONING, in de Nieuwe Ebbingestraat, letter H no. 200. Te bevragen bij

J. MEINERS.

GRAVEERKUNST.

De ondergeteekende berigt, dat hij alhier gearriveerd is en alhier eenigen tijd gedenkt te vertoeven; rekommandeert zich in het GRAVEREN van EDELGESTEENTEN, alsmede GESLACHTWAPENS, STADS- of GEMEENTEZEGELS, ENZ., zoowel in- als uitwaarts; gelijk lijkende HANDTEEKENINGEN, PORTRETTEN, TABAKSPLATEN, NAAMBORDJES met naar boven gewerkte letters.

B. WOLFF,
bij den Hadderingeboog, roode lett. F. no. 277.

*** De ondergeteekende, sedert jaren in de Stad *Leeuwarden* werkzaam geweest zijnde in het geven van ONDERWIJS in de TOONKUNST, heeft zich alhier met der Woon gevestigd, met voornemen, om hier ter Stede eene ZANGSCHOOL op te rigten voor JONGE MEISJES van 10 tot 15 jaren, zoo als in onderscheidene Steden in ons Vaderland bestaan, en tevens PRIVAAT ONDERWIJS te geven in den ZANG, PIANO-FORTE, GUITARRE en op ANDERE INSTRUMENTEN. Hij is gelogeerd ten Huize van G. A. MEUGE, *Mr. Koperslager* in de Oude Boteringestraat.

GRONINGEN den 18 September 1838.

B. R. DE BOER,
Onderwijzer in de Toonkunst.

Bij den Vleeschhouwer L. REINKINGH,

in de Turftorenstraat, zal op heden worden geslagt: een puik-vet, blank ZOETEMELKS KALF.

Een JONGELING, het *Horlogiemaken* willende leeren,

vervoege zich bij M. SLEUTELAAR, Horlogiemaker aan de Vischmarkt.

175ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.
Trekking der Derde Klasse.

Eerste Lijst. No. 16773 eene premie van *f* 1000. No. 16446 een prijs van *f* 1500. No. 10522, 22750 en 9530 ieder een prijs van *f* 1000. — *Tweede Lijst.* No. 12451 een prijs van *f* 25000. — *Derde Lijst.* No. 17619 een prijs van *f* 1000. — *Vierde Lijst.* No. 15021 een prijs van *f* 10,000. No. 15139, 11705, 8607 en ... ieder een prijs van *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 14 tot en met den 20 September 1838 zijn te *Groningen* geboren ... zoons en 9 dochters; gehuwd 4 paren; overleden 6 ouden en 13 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, den 18 *September.* TARWE wel zoo goed te plaatsen: 70, 72 ℔ ... Bak-Tarwe *f* 8,50, *f* 9; 68, 70 ℔ n. roode Oml. *f* 7,80, *f* 8,30; 68, 70 ℔ dito ... *f* 7,50, *f* 8. — ROGGE iets aangenamer: 66, 68, 70 ℔ oude *f* 6,80, *f* 7,10,40; ... 68 ℔ nieuwe *f* 5,85, *f* 6,15 a 20. — BOEKWEIT slap: 60, 62, 64 ℔ n. Grijze ... *f* 3,75, *f* 4,10,40; 62 ℔ Zwarte dito *f* 3,90. — GERST prijshoudende: 54, 56, ... Winter *f* 3,70, *f* 4, *f* 4,20; 56, 58 ℔ Zomer *f* 3,40,60. — HAVER traag afgaande: 38, 41, 44, 47, 50 ℔ n. Dikke *f* 1,75,95, *f* 2,10,30,50; 35, 38, 40 ℔ Blanke ... *f* 1,70,95, *f* 2,05; 38, 40, 42 ℔ Zwarte Voer *f* 1,90, *f* 2, *f* 2,10. — PAARDENBOONEN ... *f* 4,50,75, *f* 4. — N. KOOL- en ZOMERZAAD niet driftiger: Koolzaad van *f* 9 ... *f* 12,50; Zomerzaad *f* 9, *f* 10, *f* 10,50. — DEDERZAAD traag: *f* 8, *f* 9, *f* 10. — Geel MOSTERDZAAD vond weinige koopers: *f* 6,50, *f* 8. — RAAPOLIE *f* 44. — ... ½ Ton *f* 23 a *f* 26.

ROTTERDAM, den 17 *September.* Door den kleinen aanvoer en de betere stemming ... buitenlandsche markten, waren de meeste artikelen tot ruim vorige prijzen te verkoopen.

TARWE. Zeeuwsche weder *f* 3 hooger: puike jarige *f* 309, *f* 315, *f* 321. Voor ... puike kwaliteit is *f* 330 besteed. Roode dito zonder prijsverandering met kleinen handel: 129, 131 ℔ jarige Rijn *f* 320, *f* 325, *f* 327; 130 ℔ nieuwe Rijn *f* 285, *f* 290; ... puike nieuwe Bovenl. *f* 293; 127, 128 ℔ oude dito *f* 308, *f* 310, *f* 312, *f* 315; ... ℔ oude Hoogl. Kleefsche *f* 342; 128 ℔ oude roode Nassau-Dietz *f* 320 verkocht: ... nieuwe Beneden-Rijn in entrepôt *f* 275; Poolsche zonder verandering: 126, 127 ℔ ... bonte *f* 320; 120 ℔ puike dito *f* 335; 129 ℔ zeer puike dito *f* 340 bij uitslijting verkocht. ROGGE volkomen prijshoudende: oude Zeeuwsche komt bijna niet voor; de nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 5.80, *f* 6, *f* 6.20, *f* 6.40, *f* 6.60, *f* 6.75 naar kwaliteit; ... puike jarige Brabandsche *f* 210 bij partij; 122 ℔ dito *f* 208; 120 ℔ oude Bovenl *f* ... *f* 204; 122 ℔ puike nieuwe Manheimer *f* 207 bij uitslijting; 119 ℔ geringe oude Bovenl. *f* 192; 118 ℔ nieuwe Maas *f* 184 verkocht. Gedroogde tot vorigen koers: 115, 117, ... ℔ nieuwe Riga *f* 189, *f* 191, *f* 193, *f* 196; 118 ℔ Libau *f* 202. Ter beurze 122 ... Pruissische Pommer *f* 200; 123 ℔ niet mooije oude Rijn *f* 200; 118 ℔ nieuwe Neder-... *f* 180. — GERST zonder prijsverandering: Zeeuwsche winter *f* 135, *f* 141, *f* 147; ... zomer *f* 105, *f* 111, *f* 117, *f* 123; andere soorten van ongedroogde niet in omgegaan; 107 ℔ Liebau *f* 175 verkocht. — HAVER slap en bijna niet gevraagd, de nieuwe, die mede valt, van *f* 2,20 tot *f* 2,80 naar kwaliteit. — BOEKWEIT op het verbeterde weder ruimer aanvoer van nieuwe Noord-Brab. merkelijk minder gevraagd; de nieuwe *f* 1... *f* 170, *f* 172 verkocht. — ERWTEN slap, puike soorten schaarsch, puike Walchersche groene *f* 6.40; jarige groene op de kook *f* 5.75, *f* 6; nieuwe *f* 3, *f* 4, *f* 5, *f* 6. — BOONEN. Paardenboonen vorige prijzen, doch weinig gevraagd; puike Duivenboonen schaarsch en onder *f* 165, *f* 175 niet te koopen; geringe tot *f* 150, *f* 155 gepresenteerd.

KOOLZAAD traag: winter komt weinig voor, jarig 70, 75 £vl. waard. Nieuwe, ... de geringe kwaliteit, 60, 65 £vl., puik bijna niet te vinden. Nieuw zomer: 100, ... lasten ter markt, meestal niet mooi van kwaliteit, gedeeltelijk tot 52, 54 £vl.; puik ... 56, 57 £vl. verkocht: zeer puik komt bijna niet voor. — HENNEPZAAD. Jarig *f* 18... *f* 190. — LIJNZAAD niet gevraagd; vorigen koers te koopen.

AMSTERDAM, den 17 *September.* TARWE met veel handel, vooral de roode soorten bij partijen tot verhoogde koersen. In entr.: 132 ℔ jar. Wismar en Rost. *f* 318; 1... dito dito *f* 307; 125, 128, 130 ℔ b. Pools. *f* 305; 124, 125, 128 ℔ Norder *f* 27... 278, 285. In cons.: 126 ℔ p. o. witte Pools *f* 350; 125 ℔ b. dito *f* 310; 128 ℔ b. dito *f* 310; 130 ℔ Rost. *f* 310; 127 ℔ Anclammer *f* 295; 130 ℔ Rijn *f* 310; 127 ℔ ... *f* 290; 122 ℔ Voorlandsche *f* 265; 120 ℔ dito *f* 255, 260; 121 ℔ jarige Vriesche *f* 2... 126 ℔ dito dito *f* 295. — ROGGE ruim vorige prijzen met meer handel: 118, 121 ... Pruis. Pommer *f* 200, 205, 212; 121 ℔ Norder *f* 208; 119 ℔ Drentsche *f* 207; 1... ℔ Rostocker *f* 210; 120, 123 ℔ Norder *f* 205, 212; 121 ℔ Pruis. *f* 210; 119 ℔ Pruis. *f* 204, in ent. bij partij; 118 ℔ Coursche *f* 192, in ent. bij partij. — GERST in een doen: n. Zeeuws. Zomer *f* 119. — HAVER flaauw; 86, 87 ℔ fijne *f* 89 a *f* 90; 84 ℔ ... Voer *f* 87. — BOEKWEIT in een doen; 118 ℔ n. Amersf. *f* 176; 118 ℔ j. dito *f* 175.

KOOLZAAD in een doen: Venetiaansch 50 £; in veiling gering nieuw Elve *f* 310; 9 Vat in Sept. $77\frac{1}{2}$ £; in Nov. 77 £. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE weder iets williger, uitgezonderd te leveren op Mei, waarvoor vele verkoopers waren; per 6/w. *f* 46,75; vlieg. *f* 45,50, 46; Oct. *f* 45,50, 75; Nov. en Dec. *f* 46; ... *f* 43,25, *f* 43. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 32,75; vlieg. *f* 31,75. — HENNEPOLIE per ... *f* 39,50; vlieg. *f* 38,50. — RAAPKOEKEN *f* 66 a *f* 72. — LIJNKOEKEN *f* 8 a *f* 9.

Van den 18*den.* Bij partij is heden nog verkocht 127 ℔ p. jar. Brunswijker Tarwe in eetr. tot *f* 300.

Laat beurs is nog bij aanzienlijke partij verkocht 119 ℔ Pruis. Rogge in entr. tot *f* 206.

Van den 19*den.* TARWE wel zoo graag; bij partij is in entr. verkocht: 130 ℔ witb. ... *f* 340; 127 ℔ j. Brunsw. *f* 300. In cons. verkocht, 129 ℔ w. b. Poolsche *f* 350; 1... Rijn *f* 310; 127 ℔ jarige dito *f* 295; 127 ℔ o. Zeeuws. *f* 320; 121 ℔ o. Vries. *f* 280. ROGGE met goeden handel ruim prijshoudende, 119 ℔ Pruis. bij groote partij *f* 208 in entr.; 121 ℔ dito in cons. *f* 216; 121 ℔ Norder *f* 212. — GERST prijshoudende: 99 ℔ n. ... W. *f* 130; 100 ℔ n. Vriess. Z. *f* 120. — In BOEKWEIT is niets omgegaan.

Tegen Vrijdag den 21 September in veiling aangeslagen 34 L. witb. Poolsche Tarwe, ... of meer beschadigd van 125 tot 128 ℔.

KOOLZAAD dadelijk zonder handel: op 9 vat in Sept. en Oct. 77 £. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE niet williger: per 6/w. *f* 46,75; vlieg. *f* 45,50 a *f* 46; ... *f* 45,50 a 25; Nov en Dec. *f* 46 a *f* 45,75; Mei *f* 43 a *f* 43,50. — LIJNOLIE per 6/w. *f* 32,75; vlieg. *f* 31,75 a *f* 32.

LONDEN, den 14 *September.* De aanvoer van Engelsche Tarwe is de geheele week ... ring geweest, en heeft slechts 3,890 Q. bedragen; vreemde daarentegen groot, ... 28,100 Q. Er was heden voor alle soorten goede vraag, en de prijzen zijn bij Maandag ... hooger. — Gerst, Boonen en Erwten gelden vorige prijzen. — Haver, minder ... aangevoerd, doch ook weinig gevraagd, heeft bij kleine partijen vorige koersen opgebragt.

De middelprijzen der Granen van de laatste zes weken zijn:

	Tarwe,	*Gerst*,	*Haver*,	*Rogge*,	*Boonen*,	*Erwten.*
voor	73/2	34/.	23/11	38/7	40/3	36/11
de regten zijn:	1/.	10/10	12/3	12/6	9/6	15/6

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN, *op de Beurs te AMSTERDAM, den* 19 *Sept.*

Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{9}{16}$ a $\frac{5}{8}$; gebl. $\frac{9}{16}$; Holl. 5 pCt. $101\frac{3}{8}$ a $\frac{1}{2}$, gebl. $\frac{3}{8}$; Kansb. ... *f* $23\frac{7}{8}$ a $\frac{15}{16}$; Amort. Syndik. $4\frac{1}{2}$ pCt. $95\frac{1}{4}$; Handelmaatschappij 168 a $168\frac{1}{2}$, gebl. 168; O. I. Leen. 5 pCt. $99\frac{1}{4}$ a $\frac{3}{8}$, gebl. $\frac{1}{4}$; Rijnspoorweg $103\frac{7}{8}$ a $104\frac{3}{8}$, gebl. $104\frac{1}{4}$; *Ardoins* ... $\frac{1}{2}$, gebl. $18\frac{3}{8}$; Rusland 1828 en 1829 $105\frac{3}{4}$; Roebels $69\frac{1}{4}$; Certific. Dito $69\frac{3}{8}$ a $\frac{1}{2}$; Poolsche Loten van 500 fl. $138\frac{1}{4}$; Weener Aand. van 250 fl. *f* 460; Metalliek $103\frac{7}{8}$; Brazil. 83 ...

In onze binnenlandsche fondsen ging heden weinig om. Geen derzelve heeft zich geheel op deszelfs standpunt van gisteren kunnen souteneren. Over het algemeen was de stemming lusteloos.

In Aandeelen Spoorweg, vooral in Rijnspoorweg-aandeelen, was veel drukte. Nadat aanvankelijk daarvan een postje op tijd a $103\frac{7}{8}$ was afgegeven, vertoonde zich daarin een bijzondere kooplust. Er werden vele partijtjes van de markt genomen en de prijs blijft na eenige variatiën circa 1 pCt. hooger dan gisteren. Haarlemmer Spoorweg 105.

De markt in alle vreemde fondsen was heden zonder leven. De prijzen van allen zijn nagenoeg onveranderd als gisteren. Alleen Spaansche iets meer gezocht.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt.; Prolongatie 3 a $3\frac{1}{2}$ pCt.; Wissel-Disc. $2\frac{1}{2}$ pCt.

Brazil. van 200 p. st. $82\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Columb. 2de van 100 p. st. $17\frac{3}{8}$; Kl. Coup. *f* ... 6 pCt. van 100 p. st. $11\frac{1}{4}$; Coup. *f* 2; Bl. Grieken van 100 p. st. $15\frac{1}{2}$; van 200 p. st. $13\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Ard. Coup. Nov. 1837 en Mei 1838 $12\frac{1}{4}$.

Laatste prijzen te 5 uren: Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $63\frac{9}{16}$ a $\frac{5}{8}$; Holl. 5 pCt. $101\frac{3}{8}$; Kansbill. *f* $23\frac{7}{8}$ a ...; Handelm. 168; Ard. van 85 p. st. $18\frac{1}{2}$.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie.*)